

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Jursíkem ve věci

žalobkyně: **XLAB s. r. o.**, IČO 02056623
sídlem Výstaviště 67, 170 00 Praha 7
zastoupený advokátem JUDr. Viktorem Rossmannem
sídlem Senovážné náměstí 1464/6, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **ART 4 PROMOTION, s. r. o.**, IČO 26051583
sídlem Hlinská 434/9, 370 01 České Budějovice
zastoupená advokátem JUDr. Janem Tübelem LL.M.
sídlem Sokolovská 68/105, 186 00 Praha 8

o ochraně autorského práva,

takto:

- I. Žaloba,
- aby soud určil, že žalobkyně je autorem 3D modelu, který žalovaná použila v rámci videomappingu nazvaném „MY, PRAHA“, který se promítal na historickou budovu Národního muzea na Václavském náměstí v Praze dne 1. 1. 2020 v 18:15, 19:15 a 20:15 hodin,
 - aby soud uložil žalované povinnost, aby v rámci prezentace žalované na jejích webových stránkách <https://www.art4promotion.com.cs/portfolio/prvni-novorocni-videomapping-my-praha/> a dále při jakékoli další prezentaci videomappingu nazvaném „MY, PRAHA“,

byla žalobkyně uváděna jako autor 3D modelu neoprávněně užitého v rámci uvedené videomappingu,

- aby uložil žalované omluvit se žalobkyni doporučeným, datovaným a vlastnoručně podepsaným dopisem tohoto znění: „ART 4 PROMOTION, s. r. o. se omlouvá XLAB s. r. o. za neoprávněné užití 3D modelu, který XLAB s. r. o. vyhotovil, a který ART 4 PROMOTION, s. r. o. použil v rámci videomappingu nazvaný „MY, PRAHA“, který se promítal na historickou budovu Národního muzea na Václavském náměstí v Praze, a to dne 1. ledna 2020 v 18:15, 19:15 a 20:15 hodin, bez uvedení XLAB s. r. o. jako autora.“,
- a dále, aby uložil žalované zaplatit žalobkyni 100 000 Kč, **se zamítá**.

II. Žalobkyně **je povinna zaplatit** žalované na náhradě nákladů řízení částku 45 689,60 Kč k rukám právního zástupce žalované do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně vůči žalované uplatňuje v řízení 4 nároky uvedené ve výroku I. tohoto rozsudku, když, pokud jde o v pořadí 2. nárok, původně požadovala uložení povinnosti žalované uvádět žalobkyni jako spoluautorku videomappingu nazvaného „MY, PRAHA“, následně uplatnila změnu žaloby v této části a požadovala uložení povinnosti žalované uvádět žalobkyni jako autorku předmětného 3D modelu. Soud tuto změnu žaloby připustil při jednání dne 21. 1. 2021 (viz protokol o jednání č. 43). Svě nároky odůvodňuje tím, že žalobkyně je specialistkou na event a tvorbu mediálních show, dodavatelkou pokročilých řešení v audiovizuální oblasti. Žalovaná provedla pro hlavní město Praha na základě smlouvy videomapping nazvaný „MY, PRAHA“, který se promítal na historickou budovu Národního muzea na Václavském náměstí v Praze dne 1. 1. 2020 v 18:15, 19:15 a 20:15 hodin. Žalovaná tento videomapping dále prezentuje na svých webových stránkách. Žalovaná při této činnosti porušila autorská práva žalobkyně, která je autorem zdrojového 3D modelu historické budovy Národního muzea v Praze tím, že tento 3D model užila bez svolení žalobkyně při tomto videomappingu. 3D model je fakticky nejzásadnějším segmentem, bez kterého není možné videomapping provádět. 3D model je zmenšeným digitálním modelem mapovaného objektu (zde historické budovy Národního muzea v Praze) se zachováním proporcí. Tato pomůcka umožní vytvářet samotnou animaci. Mapovaný objekt simuluje model importovaný do animačního softwaru. Tento 3D model byl vytvořen na základě fotografií budovy a architektonických návrhů. Žalobkyně v rámci vytvoření 3D modelu učinila specifické úpravy spočívající ve zjednodušení linií reliéfu historické budovy Národního muzea, čímž je její 3D model jedinečný a originální. Podstata jedinečnosti tvůrčí činnosti žalobkyně spočívá v tom, že ke zpracování výše uvedených podkladů nedošlo formou 3D skenu či fotogrammetrie, ale ruční modelací ve 3D softwaru. Žalobkyně svou aktivní věcnou legitimitaci v tomto sporu odvozuje z toho, že se považuje za autorku předmětného 3D modelu, neboť zásadní práce na vytvoření 3D modelu prováděl jednatel žalobkyně [redacted] a spolupracoval dále se zaměstnanci žalobkyně. Protože došlo k výše uvedenému zásahu do autorských práv žalobkyně, tato požaduje určení svého zpochybňovaného autorství k 3D modelu, uložení povinnosti žalované při prezentaci videomappingu „MY, PRAHA“ uvádět žalobkyni jako autorku 3D modelu, dále písemně se omluvit žalobkyni za neoprávněné užití 3D modelu. Posledním nárokem je zaplacení částky 100 000 Kč představující bezdůvodné obohacení ve smyslu § 40 odst. 4 autorského zákona, když při stanovení výše uplatňovaného nároku žalobkyně vycházela z obvyklé ceny vytváření 3D modelů při její činnosti pro své klienty.
2. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby. Předně namítá, že 3D model sám o sobě není autorským dílem. Autorské dílo je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora, odráží osobnost autora, jedná se o jeho duševní výtvar a je výrazem jeho rozhodnutí učiněných na základě jeho tvůrčí svobody. Budova Národního muzea, její vzhled, rozměry, proporce, apod. je chráněna jako dílo

architektonické, tedy autorská práva k budově náleží autorovi příslušného architektonického návrhu. Model této budovy je v zásadě pouze reprodukcí architektonické podoby této budovy. Byť se jedná o 3D reprodukcí, analogicky svou povahou není odlišná např. od fotografie. Předmětný model je výtvar generický, zaměnitelný, postrádající jakoukoliv originalitu či odraz tvůrčí svobody, duševní činnosti nebo jedinečné osobnosti autora. Sama žalobkyně hovoří v žalobě o svém „autorském vstupu“ spočívajícím ve zjednodušení linií reliéfu budovy, když jde o zmenšený digitální model mapového objektu se zachováním jeho přesných proporcí. Taková úprava ale není jedinečnou tvůrčí ani duševní činností, která by zakládala autorská práva. Jedná se o pouhou technickou reprodukcí staticky zachycující budovu. Žalovaná také nesouhlasí s tím, že 3D model budovy má být nejzásadnějším segmentem videomappingu (prezentace). Tato je tvořena vizuálními prvky, které byly promítány na budovu muzea. Autorským základem a zásadním autorským obsahem je zde samotný obsah (podoba) těchto vizuálních prvků, tedy to, co se na budovu promítalo. Při přípravě prezentace byl použit model budovy předložený grafikem [REDAKCE], přičemž se dle jeho vlastního vyjádření jednalo o jím vytvořený model. Jmenovaný poskytl tento model žalované volně k dispozici. Kdyby měla žalovaná pochybnosti o původu modelu, pak by jeho užití odmítla. Tento původní model byl poměrně hrubě až amatérsky zpracován a za účelem jeho užití při prezentaci byl zásadně přepracován.

3. Podepsaný soud postavil své rozhodnutí na vyřešení dvou právních otázek, a to aktivní věcné legitimace žalobkyně v tomto sporu a otázky, zda předmětný 3D model (vytvořený jednatelem žalobkyně a blíže neuvedenými zaměstnanci žalobkyně) je či není autorským dílem. Soud vycházel ze zásady procesní ekonomie, když je nadbytečné provádět dokazování tehdy, pokud je zřejmé, že na základě samotných tvrzení žalobkyně této nelze vyhovět. Soud v řízení provedl jediný důkaz, a to účastnickou výpověď jednatele žalobkyně [REDAKCE], a to nikoliv z důvodu prokazování sporných tvrzení, ale spíše k doplnění a vyjasnění tvrzení strany žalující ve vztahu k řešení výše uvedených otázek, zejména otázky 3D modelu jako autorského díla.
4. Jednatel žalobkyně [REDAKCE] ve své účastnické výpovědi uvedl k povaze 3D modelu (strana žalovaná 3D model přirovnávala svou povahou k fotografii), že model je datovým popisem určitého objektu. Když žalobkyně předává vytvořený 3D model svému obchodnímu partnerovi, předává ho v datové podobě. K účelu vytvoření předmětného 3D modelu uvedl, že tento vznikl v roce 2018, kdy žalobkyně byla požádána a realizovala videomapping na budově Národního muzea. Model byl tedy vytvořen jak pro účely videomappingu, tak pro účely následného 3D tisku, když 3D tiskem vytiskli 3D model celého muzea a celý proces vytvoření videomappingu byl „verifikován“ na zmenšeném modelu muzea. K otázce jedinečnosti předmětného 3D modelu rozvedl to, co je uvedeno v žalobě (podstata jedinečnosti tvůrčí činnosti žalobce spočívá v tom, že ke zpracování výše uvedených podkladů nedošlo formou 3D skenu či fotogrammetrie, ale ruční modelací ve 3D software), vysvětlil, že 3D sken je jednak velice náročná disciplína, náročná časově, finančně a na povolení, protože používat v okolí Národní muzea dron není jednoduché. Tým grafiků žalobkyně obcházel budovu, tuto měřil, fotil, fotil jednotlivé detaily budovy a z nákresů a vlastního měření budoval „hmotu“. K vytvoření modelu zvolili technologii, která do té doby nebyla běžná minimálně v daném odvětví. Specifičnost spočívala v tom, že tým žalobkyně pracuje v mnoha nástrojích. Tyto nástroje nejsou mezi sebou většinou jednoduše a přímo kompatibilní, aby se tento model dal naimportovat do různých 3D nástrojů. Jedinečnost dále spočívala v metodě, kde je digitální realita testována v reálném prostředí na zmenšeném modelu, aby potom mohla být přenesena v určitém poměru na reálnou budovu. K otázce zjednodušení detailů budovy uvedl, že model vznikl takto v určitých parametrech zjednodušeném stavu oproti reálné budově. Např. okolo kopulí jsou sochy a pro potřeby žalobkyně nebyly důležité ve smyslu jejich tvaru, protože to je příliš malý detail, který je příliš daleko od diváka na to, aby člověk, který se dívá na projekci, tento detail viděl, takže jim stačilo tam dát sloupek nebo kvádrík. Dalším důvodem ke zjednodušení detailů byl zamýšlený 3D tisk, neboť „když chcete ten model vytisknout, tak ty sochy vám vlastně vadí, ta 3D tiskárna není schopna tisknout do vzduchu“. Jednatel

žalobkyně vyjádřil přesvědčení, že předmětný model je autorským dílem, když k otázce tvůrčí povahy činnosti při jeho vytvoření uvedl: „Typicky projíždíme s antonem s houkačkami za těmi sloupy a světla, která se jim točí na střeších, se odráží v těchto sloupech pod úhly, které reálně mají mít.“ Umělecký záměr spatřoval v tom, že „musíte několikrát validovat, co je vaším cílem, kam se chcete dostat a vyrábíte si drahý prostředek, který vás tam dostane a ten vzniká s tím uměleckým záměrem“. 3D model přirovnával k soše: „Když uděláte sochu, musíte vytvořit tu její hmotu, musíte ji vytvořit s nějakým účelem, aby potom ta hmota mohla být použita. Tuto hmotu distribuujete mezi své umělce a oni na to začnou věšet květiny. (...) Pro umělce je to nehmotný prostor, se kterým si mohou hrát, který musejí vytvořit a je podklad. Ano, je to nástroj, který je základním krokem k tomu, abychom mohli dosáhnout našeho cíle, např. cílem může být animace (...)“.

5. Soud neprováděl další účastníky navrhané důkazy pro nadbytečnost. Nežadával vypracování znaleckého posudku, neboť tento jednak nebyl potřebný (viz výše uvedené, že žalobě nelze vyhovět již na základě uplatněných skutkových tvrzení žalobkyně), a též z důvodu, že strana žalující navrhovala znalecký posudek přímo k řešení právních otázek, což není přípustné. Znalecký posudek směřuje ke zjišťování skutkového stavu a to odborných otázek, právní otázky musí vždy řešit soud na základě právních úvah. Žalobkyně v písemném podání ze dne 18. 11. 2020, v části VI. druhý odstavec uváděla, že posudkem má být zjištěno, zda užití 3D modelu mělo skutečně charakter bezprostředního užití díla žalobce, resp. zda se případně jedná o zpracování díla žalobce, nebo zda nejde ani o jeden z těchto případů. Při jednání soudu dne 21. 1. 2021 uváděla strana žalující, že posudek má být vypracován za účelem posouzení toho, zda se skutečně jedná o jedinečný výtvar, který podléhá autorské ochraně. Výše uvedené jsou otázky právní.
6. V občanském soudním řízení se dokazování provádí výhradně proto, aby byla prokázána tvrzení uplatněná tím z účastníků, který má břemeno tvrzení a důkazní břemeno. Dokazování nemůže sloužit k tomu, aby byly prostřednictvím dokazování (např. znaleckým posudkem) soudem zjišťovány či vyhledávány skutečnosti, které žalobce netvrdí a na základě kterých by bylo možné žalobě vyhovět. Toto by odpovídalo zásadě materiální pravdy a zásadě vyhledávací, ty však v občanském soudním řízení neplatí. To je ovládáno zásadou dispoziční a zejména zásadou projednací.
7. Podle § 5 odst. 1 autorského zákona, autorem je fyzická osoba, která dílo vytvořila.
8. Podle § 10 autorského zákona, právo autorské zahrnuje výlučná práva osobnostní (§ 11) a výlučná práva majetková (§ 12 a násl.).
9. Podle § 11 odst. 4 autorského zákona, osobnostních práv se autor nemůže vzdát; tato práva jsou nepřevoditelná a smrtí autora zanikají. Ustanovení odst. 5 tím není dotčeno.
10. Z výše citované právní úpravy vyplývá, že autorem díla může být výlučně fyzická osoba, neboť pouze fyzická osoba je schopna tvůrčí činnosti. Žalobkyně je právnická osoba. Žalobkyně nemůže být za žádných okolností autorem jakéhokoli díla a ani nemůže být subjektem osobnostních autorských práv, neboť tato jsou nepřevoditelná. Pokud by předmětný 3D model byl autorským dílem, jeho spoluautory by byly fyzické osoby, které jej podle tvrzení žalobkyně vytvořily (jednatele [redacted] a další blíže nejmenované osoby). I v případě tzv. zaměstnaneckého díla, patří osobnostní autorská práva fyzickým osobám (zaměstnancům), které dílo vytvořily, zaměstnavateli náleží pouze práva majetková. První tři nároky uplatňované v tomto řízení (určení autorství, uložení povinnosti žalované uvádět žalobkyni jako autora 3D modelu a požadovat omluvu jako satisfakční nárok za porušení autorského práva osobnostního charakteru) jsou typicky osobnostními autorskými právy, která náleží výhradně autorům. Pouze poslední nárok je majetkovým autorským právem, jehož subjektem může být za určitých okolností právnická osoba.

11. Z výše uvedeného vyplývá, že je pojmově vyloučeno vyhovět prvním dvěma požadovaným nárokům (určení autorství a uložení povinnosti uvádět žalobkyni jako autora) v tomto řízení, kde jako žalobkyně vystupuje právnická osoba. Tyto nároky musí být bez dalšího zamítnuty.
12. Žalobkyně dovozuje svou aktivní věcnou legitimaci v tomto sporu ze svého právního názoru, že je autorkou 3D modelu. Jak bylo vysvětleno, tento právní názor je zásadně nesprávný a odporuje uvedeným ustanovením a základním zásadám autorského práva. Lze tedy uzavřít, že z důvodu autorství žalobkyně není aktivně věcně legitimována u žádného z požadovaných nároků. Žalobkyně netvrdí žádné jiné okolnosti, které by její aktivní věcnou legitimaci prokázaly (tvrzení, že dílo vytvořil jednatel žalobkyně a další její zaměstnanci, aktivní legitimaci samo o sobě nezakládá). Poučovací povinnost soudu se týká pouze otázek procesního práva, nikoliv práva hmotného. Soud nemohl v daném případě poučovat žalobkyni, že má tvrdit jiné skutečnosti, které její věcnou aktivní legitimaci zakládají (např. převod či postoupení příslušných práv z autorů na žalobkyni) s poukazem na to, že žalobkyni zastávaná koncepce aktivní legitimace spočívající v jejím domnělém autorství je v rozporu s hmotným právem. Bylo by v rozporu se zásadou rovnosti účastníků, kdyby soud poučoval strany o hmotném právu v tom smyslu, že žalobkyni zastávaná koncepce autorství a z toho vyvozená aktivní věcná legitimace je v rozporu s autorským právem.
13. Dalším důvodem proto, že soud žalobu zamítl, je jeho závěr, že předmětný 3D model na základě skutkových tvrzení žalobkyně o jeho povaze, účelu, metodách použitých k jeho vytvoření, není autorským dílem. Soud nečiní tento závěr o 3D modelu jako takovém, tedy pro všechny možné případy existence různých 3D modelů, ale činí tento závěr pouze ve vztahu ke konkrétnímu 3D modelu, na základě nějž žalobkyně své nároky uplatňuje.
14. Vzhledem k povaze 3D modelu jako souboru dat je nejprve třeba posoudit, zda nejde o zvláštní typ díla tohoto charakteru, které upravuje § 2 odst. 2 autorského zákona, tedy počítačový program či databázi. Počítačový program bývá definován jako posloupnost příkazů, které mají být použity v počítači, aby došlo k dosažení sledovaného výsledku. 3D model jako soubor dat popisující tvar předlohy, tuto definici nespĺňuje. Tež neodpovídá povaze databáze jako způsobu výběru a (systematického a metodického) uspořádaní obsahu, kterým jsou údaje o různých předmětech, když 3D model se týká předmětu jediného, kde k výběru a uspořádaní dat nedochází. Soud se shoduje s názorem žalobkyně, že předmětný 3D model není počítačovým programem ani databází.
15. Dílo je autorským dílem tehdy, pokud kumulativně splňuje zákonem, odbornou literaturou i konstantní soudní judikaturou definované pojmové znaky. Tyto pojmové znaky, jejich povahu, kritéria k jejich odlišení od jiných znaků přehledně a pregnantně shrnuje odůvodnění rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 30 Cdo 4924/2007. Prvním znakem je, že autorské dílo je výsledkem tvůrčí činnosti autora (fyzické osoby), jak vyplývá z § 2 odst. 1 autorského zákona. Tvůrčí činnost je ze své povahy vždy činností duševní a má povahu buď literární tvůrčí činnosti, jiné umělecké tvůrčí činnosti nebo vědecké tvůrčí činnosti. Od tvůrčí činnosti je nutno odlišit (a není tvůrčí činností) činnost mechanickou a automatickou, byť je spojená se zručností či fyzickou zdatností. Tvůrčí činností není kopírování, opakování, mechanická rutina ani běžné seskupení již vytvořeného cizího díla. Tvůrčí činnost je spjata s osobností tvůrce. Tvůrčí činnost lze charakterizovat jako činnost spočívající ve vytvoření něčeho nehmotného s tím, že dosažení tohoto cíleného i necíleného výsledku závisí v osobnostních vlastnostech tvůrce, bez nichž by tento výtvar nebyl vůbec dosažen. Zvláštními osobními vlastnostmi autora díla je zejména schopnost tvořit, která je typicky spojena s nadáním (talentem) a fantazií. K výkonu tvůrčí činnosti je zapotřebí i bohatost fantazie, inspirace a často i intuice, tvůrčí prostředí (tvůrčí klid nebo naopak tvůrčí vzruch), apod. Odborná literatura hovoří o tom, že dílo je přímo emanací osobnosti tvůrce (Knap – Kunz, 1981). V této souvislosti žalovaná poukazuje na definici díla jako výrazu rozhodnutí autora učiněných na základě tvůrčí svobody (viz rozhodovací praxe soudů, např. ESD C-145/10, Eva-Maria Painer v. Standart Verlags GmbH a další). S uvedeným souvisí teoretická koncepce autorskoprávní individuality díla ve smyslu statistické pravděpodobnosti jedinečnosti díla.

16. Tvůrčí činnost neboli tvorba díla přitom nespočívá ve vynalezení, kdy stejného výsledku (řešení) lze dosáhnout různými individuálními postupy (metodou), ani nespočívá v objevení toho, co již objektivně existovalo, ale nebylo známo. Proto nelze tvůrčí činnost ve smyslu autorského zákona charakterizovat jako činnost technickou. Nelze ani hovořit o dílech technických. „Ke tvořivosti či tvorbě bývá též zdůrazňováno, že je nelze zaměňovat s namáhavostí či těžkostí práce. Zejména se poukazuje na odlišnou koncepci systému copyright, kde se chrání „skill and labour“ (dovednost a práce). Systém copyright tak vlastně poskytuje právní ochranu i některým artefaktům, kterým autorské právo ochranu odpírá.“ (Viz: Telec, I. Autorský zákon. Komentář. Praha: C.H.Beck, 1997, s. 20.; Telec, I. Některé základní a obecné otázky nového českého autorského práva. Bulletin advokacie 2001 č. 2/3, s. 42.)
17. Soud se ztotožňuje s právní argumentací žalované, která přiléhavě poukazuje na to, že budova Národního muzea je sama o sobě chráněna jako dílo architektonické, jehož autorství náleží architektovi, který vytvořil architektonický návrh. Nelze připsávat atributy architektonického díla 3D modelu, který toto architektonické dílo zachycuje tak, že jej transformuje z jeho fyzické existence v objektivní realitě na matematický popis jeho tvaru vyjádření v počítačových datech. Předmětný 3D model by mohl být autorským dílem tehdy, pokud by ve smyslu § 2 odst. 4 autorského zákona byl tvůrčím zpracováním tohoto jiného architektonického díla, musel by však sám o sobě splňovat zákonnou definici díla. Zkoumanému 3D modelu jako tvrzenému dílu však nelze připsávat tvůrčí či umělecké prvky a atributy, které náleží výslednému audiovizuálnímu dílu (účastníci hovoří buď o videomappingu či prezentaci). Sama žalobkyně charakterizuje v žalobě předmětný 3D model jako pomůcku pro vytvoření následné animace. Z tvrzení účastníků vyplývá, že výsledné audiovizuální dílo nazývané videomappingem či prezentací, je vytvořeno tak, že dochází k promítání obrazů či animací na budovu a 3D model budovy slouží k tomu, aby promítané motivy na budovu řádně „přilnuly“, případně byl vytvořen zvláštní efekt, např. [redacted] popisovaný efekt vozidla opatřeného světelnou houkačkou pohybující se za sloupy budovy a světla takto vytvořená se odrážejí ve správných úhlech. Zde však jednatel žalobkyně nespřávně nerozlišuje mezi 3D modelem a výsledným audiovizuálním dílem (videomappingem).
18. Jedinečnost autorského díla nelze chápat jako pouhou statistickou jedinečnost výsledku danou technickým řešením (podle žalobkyně jedinečností je míra zjednodušení detailů budovy vyplývající z technických důvodů), ale jedinečnost autorského díla má odrážet osobnost tvůrce („autorské dílo je výronem osobnosti autora [jeho tvůrčí fantazie] a tím statisticky jedinečné“ Michal Šalomoun Ochrana názvů, postav a příběhů uměleckých děl, 2. vydání, Praha 2009, 196 s.). Je výrazem jeho rozhodnutí učiněných na základě tvůrčí svobody, nikoliv důsledkem technické nutnosti (zde použití ruční modelace z důvodu menší časové a finanční náročnosti či problému s použitím dronu v centru města) nebo technických předností (možnost sdílení modelu více nástroji). Tato jedinečnost musí být dána u výsledku činnosti, tedy autorského díla, nikoliv pouze u použité metody („tvůrčí činnost, neboli tvorba díla, přitom nespočívá ve vynalezení, kdy stejného výsledku [řešení] lze dosáhnout různými individuálními postupy“ viz odůvodnění rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 4924/2007). V rozporu s tím žalobkyně spatřuje jedinečnost předmětného 3D modelu v použití neobvyklé metody (ruční modelace ve 3D software vycházející z měření a focení budovy a zpracování architektonických podkladů).
19. Tvůrčí prvek nelze dovodit ani z toho, co uvádí jednatel žalobkyně: „Musíte několikrát validovat, co je vaším cílem, kam se chcete dostat a vyrábíte si drahý prostředek, který vás tam dostane a ten vzniká s tím uměleckým záměrem“. Autorské dílo jako výsledek tvůrčí činnosti není dán proto, že určitá činnost je cílená a kontrolovaná, ani to, že činnost vedoucí k vytvoření modelu je pracná (popisovaná náročnost ruční modelace ve 3D software) či je k ní třeba určitá technická zkušenost či dovednost („skill and labour“ – dovednost a práce jako předmět ochrany systému copyright, ale nikoliv nutně autorsko-právní ochrany).

20. Druhým pojmovým znakem autorského díla je, že svou povahou může být objektivně (tj. smysly) vnímáno jako výsledek (i součást) tvůrčí kategorie umění, a v něm zvláště umění literárního, anebo tvůrčí kategorie vědy. To znamená, že po díle je zákonem požadováno mít literární i jiný umělecký (např. hudební, divadelní, výtvarný, architektonický, apod.) účín (viz odůvodnění rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 4924/2007). Jinými slovy dalším pojmovým znakem je určitá estetická působivost, či jak uvádí odborná literatura „účinek na krasocit“. Zde je opět nutno rozlišovat a nesměšovat účinek samotného 3D modelu s účinkem historické budovy Národního muzea jako architektonického díla ani estetickou působivostí výsledného videomappingu jako audiovizuálního díla. Pokud jde o předmětný 3D model, nutno vzít v úvahu jeho povahu jako souboru počítačových dat. Souboru počítačových dat lze těžko přiznat umělecký účín či estetickou působivost. Podstatou modelu je zobrazení jiného již existujícího autorského díla, tedy budovy jako díla architektonického, uvedený znak uměleckého účínu je tedy nutno zkoumat pouze ve vztahu k tomu, čím se 3D model od budovy samé odlišuje. Podle žalobkyně tato odlišnost spočívá pouze ve zjednodušení detailů budovy. Podle názoru soudu umělecký účín či estetickou působivost nelze shledat v odlišnostech modelu spočívajících ve zjednodušení detailů, které nesleduje umělecké či estetické cíle (působivost), ale je motivováno technickými důvody (úspora času a práce vynecháním těch detailů, které nemůže divák pro vzdálenost od budovy rozeznat, nebo těch detailů, které by znemožnily následný 3D tisk). Jednatel žalobkyně jako příklad zjednodušení uvedl, že namísto soch reálně existujících na budově dojde ke zjednodušení tohoto detailu tak, že místo sochy model obsahuje kvádrík. Je zjevné, že zjednodušení, které divák ani nemůže rozeznat, nemůže mít žádný účinek, natož umělecký.
21. Posledním znakem autorského díla je jeho vyjádření v jakémkoliv smysly vnímatelné (objektivně sdělitelné neboli jinými osobami seznatelné) podobě ve smyslu § 9 odst. 1 autorského zákona, což vždy představuje zhmotnění (materializaci) nehmotného předmětu (výtvoru). Není však vyžadováno trvalé zachycení do hmotného nosiče (viz odůvodnění rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 4924/2007). Z pohledu uvedeného kritéria hraje roli jak povaha předmětného 3D modelu jako souboru dat, tak jeho účel. Žalobkyně v žalobě popisuje účel 3D modelu jako pomůcky umožňující vytvářet samotnou animaci. Toto rozvedl jednatel žalobkyně ve své výpovědi, když uvedl, že primárním cílem pro vytvoření modelu byla realizace následného videomappingu. Další funkcí 3D modelu, po jeho transformaci, bylo vytištění pomocí 3D tisku do malé makety budovy muzea a na ní došlo k testování zamýšlené projekce.
22. Naplnění uvedeného definičního znaku nebrání samo o sobě to, že 3D model existuje pouze v datové podobě, tedy podobě nehmotné. Autorským dílem je např. hudební skladba, která také nemá materiální podobu, ale která se zhmotňuje jejím provedením, tedy za pomoci uměleckého výkonu. Zde ovšem nutno shledat zásadní odlišnost u předmětného 3D modelu. Tento není konečným produktem určeným pro prezentaci jako takový (sám o sobě), ale má povahu pouze prostředku (pomůcky) k vytvoření jiného (konečného) uměleckého díla audiovizuálního (videomappingu). Ostatně při realizaci videomappingu nedochází k vnímání samotného 3D modelu, diváci vidí existující budovu jako architektonické dílo a na něj promítané výtvarné motivy nebo animace jako podstatu audiovizuálního díla – videomappingu.
23. Naplnění uvedeného znaku nelze shledat ani ve zhmotnění 3D modelu prostřednictvím 3D tisku, neboť podle vyjádření jednatele žalobce k tomuto nedochází bezprostředně, ale až po jeho transformaci („my jsme z tohoto modelu jednoduchou transformací vytiskli 3D model celého muzea“). Vytištěná maketa budovy tedy není totožná s modelem. Zde neobstojí srovnání se sochou, které uvádí jednatel žalobkyně, neboť socha je zamýšleným konečným hmotným dílem, kdežto předmětný 3D model byl vytvořen ve vztahu k 3D tisku jako nikoliv konečný produkt, ale prostředek pro testování či verifikaci videomappingu. Sám jednatel žalobkyně [redacted] ve svém výsledku, když přirovnával 3D model k soše, uvedl, že: „pro umělce je to nehmotný prostor, se kterým si mohou hrát, který musejí vytvořit a je podklad. Ano, je to nástroj, kterým je základním krokem k tomu, abychom mohli dosáhnout našeho cíle, např. cílem

může být animace“. Z uvedeného vyplývá, že 3D model není zamýšleným konečným produktem, ale pouze technickým prostředkem a předpokladem pro následnou tvůrčí činnost. Také nelze pominout, že 3D model vytištěný pomocí 3D tisku je především modelem jiného autorského díla, a to budovy jako díla architektonického.

24. Soud shrnuje, že předmětný 3D model nenaplnuje ani jeden z výše uvedených pojmových znaků autorského díla a proto tento konkrétní 3D model jím není. Ze všech výše uvedených důvodů proto soud žalobu zamítl.
25. O nákladech řízení soud rozhodoval podle § 142 odst. 1 o. s. ř. podle kritéria úspěchu ve věci, které svědčí straně žalované. Předmětem tohoto řízení jsou 4 samostatné nároky, k jejichž projednání zákon nestanovuje nutné spojení, proto se za tarifní hodnotu podle § 12 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. považuje součet tarifních hodnot spojených věcí. V případě nároku na určení autorství činí tarifní hodnota 35 000 Kč ve smyslu § 9 odst. 3 písm. a) a písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., neboť jde jednak o určovací nárok a jednak o autorský osobnostní nárok. V případě nároku uvádět žalobkyni jako autorku 3D modelu při prezentaci videomappingu žalovanou, činí tarifní hodnota 35 000 Kč, neboť opět jde o autorské osobnostní právo ve smyslu § 9 odst. 3 písm. d). Totéž platí o požadované omluvě jako satisfakčním nároku vyplývajícím z porušení autorského osobnostního práva. V případě posledního nároku na zaplacení částky 100 000 Kč je tarifní hodnotou tato částka. Součet činí 205 000 Kč a sazba náhrady za jeden úkon proto činí podle § 7 uvedené vyhlášky 9 140 Kč. Žalovaná požadovala náhradu v rozsahu 4 úkonů právní služby za převzetí a přípravu zastoupení, vyjádření žalovaného k žalobě ze dne 2. 11. 2020, dalšího vyjádření ze dne 12. 1. 2021 mající povahu vyjádření k replice žalobkyně a dále za účast u jednání soudu. Tento požadovaný rozsah je správný. Soud tedy přiznal odměnu za 4 úkony právní služby v sazbě 9 140 Kč za úkon, náhrada za právní zastoupení tedy činí 36 560 Kč. S tím souvisí 4 paušální náhrady hotových výdajů advokáta po 300 Kč ve výši 1 200 Kč a navýšení o 21 % DPH. Náhradu za ztrátu času či cestovné spojené s účastí u jednání v Českých Budějovicích strana žalovaná v písemném vyčíslení nákladů nepožadovala.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání ve lhůtě 15 dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím Krajského soudu v Českých Budějovicích.

Pokud nebude splněno, co ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, lze podat návrh na jeho soudní výkon nebo exekuci.

České Budějovice 21. ledna 2021

Mgr. Jan Jursík v.r.
samosoudce